

Vogelaarsjargon

Marnix Jonker

Net als veel andere (sub)culturen, hebben vogelaars een eigen jargon dat door buitenstaanders vaak moeilijk te volgen is. Beginnende vogelaars komen al snel in aanraking met afkortingen van soortnamen. Kwikstaart wordt al snel afgekort tot 'kwik'. Ditzelfde geldt voor Kiekendief, wat een kiek wordt. Of namen worden niet afgemaakt, zo wordt Pijlstormvogel al snel Pijl, Vaal Stormvogeltje Vaaltje, Buizerd wordt Bu-tje en Temmincks Strandloper gewoon Temmincks of Temminckje. Daarnaast heb je de eindeloze afkortingen. De meeste mensen kennen Tova of TV wel voor Torenvalk, Tuto en Zoto voor Turkse Tortel en Zomertortel, Wita en Zota voor Winter- en Zomertaling. Binnen de meest fanatieke groep soortenjagers (de twitchers – weer jargon) is dit helemaal doorgeslagen. Zij zien Bláko's, Pábo's, Nona's, Rofra's en Gráfi's. Volgt u me nog? Dit zijn respectievelijk Bladkoninkjes, Pallas Boszangers, Noordse Nachtegalen, Rosse Franjepoten en Grauwe Fitissen. Dit kan nog verder gaan met minder voor de hand liggende afkortingen als Krekeza, Blavluta en wat te denken van de nog nooit in Nederland waargenomen Blawiwa? Enig idee? Dit zijn Krekelzanger, Blauwvleugeltaling en de Black-and-white Warbler, een zangvogel uit Noord-Amerika.

Toch zijn het wel min of meer afgesproken namen, want niemand weet waar je het over hebt als je zegt dat je zojuist een Zwámé hebt gezien voor een Zwarte Mees of een Gropi voor een Grote Pieper. Maar ook bekende plaatsen waar regelmatig gevogeld wordt worden al snel verbasterd tot de

Lauwers, met de Keeg of de Mavla voor de Maasvlakte.

Verder 'dippen' twitchers als de vogel die al enkele dagen ter plaatse is, net die dag gevlogen is. Vaak wordt er dan gesproken van een 'diptrip' (voor niets naar een paar atlasblok-coördinaten ergens in het land gereden). Of men zit in de 'mongolenwaaier' (ik heb het niet verzonnen). Dit zijn de mensen die niet meteen van het werk weg konden of andere verplichtingen hadden en dus een paar dagen later pas bij een goede soort aan komen zetten. En kent u de 'stringer' al? Nee, niet iemand die in lingerie loopt, maar een vogelaar die beweert iets gezien te hebben wat door anderen die dit komen checken niet gevonden kan worden. De vraag is dan of de waarneming wel klopt. Heeft hij of zij wel die ene, vaak speciale soort gezien? Of is het een vergissing? Een keer vergissen kan iedereen overkomen. Een tweede keer vergissen ook. Maar heel vaak dit soort (eenmans)waarnemingen doorgeven levert al snel het stempel stringer op, omdat hij 'er op los stringt'.

Veel van dit soort termen zijn overgenomen uit het Engels. In Groot-Brittannië is vogels kijken immers de nationale volkshobby, voorafgegaan door tuinieren. Ook daar worden vogelsoorten afgekort en getwitched, gestringd en gedipt.

Zo, nu kunt u de volgende keer in de Lauwers ook meepraten als u een Wita gezien hebt in de Keeg en dat u hoorde dat er iemand een Blako gestringd heeft in Lauwersoog.

